Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Τμήμα ξένων γλωσσών, μετάφρασης και διερμηνείας

# Ανάλυση διερμηνείας ομιλίας Μάικ Πομπέο στο κέντρο Σταύρος Νιάρχος

Διπλωματική Εργασία

Ανάλυση διερμηνείας

Του φοιτητή Παναγιώτη Παπαδόπουλου

Α.Μ.: Ξ2015005

Επιβλέποντες: Αναπληρωτής Καθηγήτης Σωτηρης Λίβας, Δρ. Μαρίνα Παππά

Κέρκυρα, Φεβρουάριος 2020

# Ανάλυση διερμηνείας ομιλίας Μάικ Πομπέο στο κέντρο Σταύρος Νιάρχος

Του φοιτητή Παναγιώτη Παπαδόπουλου

# Πίνακας Περιεχομένων

Πρόλογος ..... 5
Ανάλυση ομιλίας ..... 6
Περίληψη ομιλίας-Πολιτικό υπόβαθρο ..... 6
Ανάλυση του λόγου του ομιλητή ..... 7
Σχολιασμός διερμηνείας ..... 9
Τόνος και «χρώμα» φωνής ..... 10
Επίπεδο Ύφους ..... 10
Γλωσσάρι- Αντιμετώπιση προβλημάτων Διερμηνείας ..... 10
Συμπερασματικά σχόλια ..... 12
Παράρτημα ..... 13
Απομαγνητοφώνηση ομιλητή ..... 13
Απομαγνητοφώνηση Διερμηνείας ..... 16
Βιβλιογραφικές αναφορές ..... 18

*“Τα όρια της γλώσσας μου είναι τα όρια του κόσμου μου.”*

— Ludwig Wittgenstein

Η ανάγκη για επικοινωνία μεταξύ δύο πολιτισμών και συνεπώς μεταξύ χρηστών διαφορετικών γλωσσών οδήγησε από πολύ νωρίς στην ανθρώπινη ιστορία σε αναζήτηση ατόμων με την ικανότητα να μεταφέρουν ένα νόημα από την μια πλευρά στην άλλη. Αυτή η ανάγκη υπέρβασης των ορίων που περιορίζουν την επικοινωνία μεταξύ πολιτισμών οδήγησε σταδιακά στην σημερινή αντίληψή μας για τον διερμηνέα και την επιστήμη της διερμηνείας.

Μεγάλο μέρος της εκπαίδευσης αλλά και βελτίωσης ενός διερμηνέα είναι η συνεχής εξάσκηση και η τριβή με την γλώσσα. Οι διερμηνείς οφείλουν να γνωρίζουν όχι μονο την γλώσσα αυτή καθ’αυτή, αλλά και την κουλτούρα που αυτή πρεσβέυει, τις αποχρώσεις, ήθη, έθιμα και ιδιαιτερότητες ενός διαφορετικού πολιτισμού. Μέσω των διαφόρων τύπων διερμηνείας μπορούμε να βρούμε στοιχεία για να κατανοήσουμε ένα ευρύ φάσμα από αυτές τις εκφράσεις και διαφορές, με σκοπό την βελτίωση του λεξιλογίου, την εκμάθηση των πολιτιστικών ιδιαιτεροτήτων και την τριβή με την γλώσσα, κατά προτίμηση μέσω επαφής με φυσικούς ομιλητές. Οι τύποι αυτοί περιέχουν, μεταξύ άλλων την διερμηνεία συνεδρίων, την κοινοτική διερμηνεία και την διερμηνεία πολιτικού λόγου.

Ο πολιτικός λόγος συγκεκριμένα, μέσω της προβολής του από πληθώρα μέσων και από ομιλητές με διαφορετικά γνωστικά υπόβαθρα, προσφέρει πολλές ευκαιρίες για διερμηνεία. Ακόμα και χωρίς να αναλογιστούμε την ζήτηση που έχουν στην αγορά εργασίας οι διερμηνείς πολιτικών προσώπων και διπλωματικού προσωπικού, μπορούμε να παρατηρήσουμε την χρησιμότητα του για την εκπαίδευση αλλά και βελτίωση ενός διερμηνέα καθώς, για την αποτελεσματική μεταφορά του νοήματος, χρειάζεται μελέτη του θέματος του εκάστοτε πολιτικού λόγου, μια ευρεία γνώση του ιστορικού και γεωπολιτικού υπόβαθρου της χώρας προέλευσης του ομιλητή-πολιτικού καθώς και εξοικείωση με το πολιτικό σύστημα και τα πολιτικά πρόσωπα. Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στις γλωσσικές ιδιαιτερότητες και στους ποικίλους τρόπους έκφρασης κάθε ομιλητή, που προσφέρουν ένα ανώτερο επίπεδο δυσκολίας στο έργο του διερμηνέα.

Υπό αυτές τις συνθήκες, η μελέτη ενός πολιτικού λόγου και της επαγγελματικής διερμηνείας αυτού αναμένεται να προσφέρει σημαντικες παρατηρήσεις για έναν εκπαιδευόμενο διερμηνέα και να αποτελέσει εμπειρία μάθησης. Με βάση αυτή την προσέγγιση έγινε και η επιλογή της διερμηνείας προς ανάλυση, στην συγκεκριμένη περίπτωση από την ομιλία του αμερικανού υπουργού εξωτερικών Μάικ Πομπέο στο Κέντρο Πολιτισμού του Ιδρύματος Σταύρος Νίαρχος.

# Ανάλυση ομιλίας

Περίληψη ομιλίας-Πολιτικό υπόβαθρο

Η άφιξη του Υπουργού Εξωτερικών των ΗΠΑ στην Ελλάδα τον Οκτώβριο του 2019 αποσκοπούσε στην ενδυνάμωση της διμερούς επικοινωνίας και στρατιωτικής συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών, με επιστέγασμα την υπογραφή της επικαιροποιημένης Συμφωνίας Αμοιβαίας Αμυντικής Συνεργασίας (Mutual Defence Cooperation Agreement-MDCA). Μετά τη συνάντησή του με τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη στο Μέγαρο Μαξίμου, ο Υπουργός Εξωτερικών συναντήθηκε με τον υπουργό Εθνικής Άμυνας Νικόλαο Παναγιωτόπουλο στο υπουργείο Εθνικής Άμυνας και μετέπειτα με τον υπουργό Εξωτερικών Νικόλαο Δένδια στο υπουργείο Εξωτερικών, με τον οποίο υπέγραψαν τη Συμφωνία. Έπειτα ο Μ. Πομπέο εκφώνησε ομιλία στο Κέντρο Πολιτισμού του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος.

Ο Μ. Πομπέο ξεκίνησε την ομιλία του λέγοντας "καλησπέρα" στα ελληνικά και τονίζοντας το έντονο ελληνικό στοιχείο στις ΗΠΑ και στην πολιτεία του, το Κάνσας. Έπειτα αναφέρθηκε στις πολιτικές ανάπτυξης των ΗΠΑ και στην ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων στην Ελλάδα, η οποία θα βοηθήσει τη χώρα. Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στον ενεργειακό τομέα, εκφράζοντας την ικανοποίηση των ΗΠΑ για τη συνεργασία της Ελλάδας με το Ισραήλ και αναφέροντας την ανάγκη για συντονισμένη και ειρηνική εξαγωγή ενεργειακών πηγών. Δεν παρέλειψε να κάνει και σχόλια για Ρωσία, Ιράν και Κίνα. Κατηγόρησε τη Ρωσία για υπονόμευση της σταθερότητας των γειτόνων της, το Ιράν για αποσταθεροποίηση της Μέσης Ανατολής με αποτέλεσμα τη δημιουργία προσφυγικών κυμάτων, ενώ ιδιαίτερα σκληρός ήταν και όσον αφορά στην Κίνα, σημειώνοντας ότι η ΕΕ την έχει χαρακτηρίσει ως συστημικό αντίπαλο.

Ειδικά όσον αφορά την Κίνα ήταν ιδιαίτερα σαφής η στάση της χώρας του σχετικά με το ενδεχόμενο νέων κινεζικών επενδύσεων στην Ελλάδα. Δήλωσε σίγουρος ότι ο ελληνικός λαός και η ελληνική κυβέρνηση θα αποφασίσουν σωστά το εάν και πότε θα πάρουν κινέζικες επενδύσεις, καθώς «τα ανεξάρτητα κράτη παίρνουν αποφάσεις». Σημείωσε ωστόσο ότι μερικές φορές αν κάτι είναι πολύ καλό για να είναι αληθινό τότε δεν είναι. Ειδικότερα έφερε ως παράδειγμα τις τηλεπικοινωνίες και το ενδεχόμενο το κομμουνιστικό κόμμα της Κίνας να θέλει να κλέψει πληροφορίες, και επέστησε την προσοχή στην χώρα να αποδέχεται καλές εμπορικές συμφωνίες, αλλά να έχει τα μάτια ανοιχτά για ρίσκα για την εθνική ασφάλεια.

Επίσης υπογράμμισε το ρόλο της Ελλάδας ως πυλώνα σταθερότητας στην περιοχή, ενώ χαρακτήρισε τη συμφωνία των Πρεσπών βήμα σταθερότητας για τα Βαλκάνια. Σημείωσε δε ότι υπάρχουν αμερικανικές εταιρείες που επενδύουν ή είναι πρόθυμες να επενδύσουν στην Ελλάδα αρκεί να υπάρχει σταθερή νομοθεσία, και τόνισε μάλιστα ότι η νέα ελληνική κυβέρνηση έχει κάνει «φανταστική δουλειά» στο να επιταχύνει θέματα επενδύσεων, με ξεχωριστή μνεία στις ενέργειες της Αθήνας για το φάσμα 5G.

Τέλος έκλεισε την ομιλία του λέγοντας μια ιστορία συνεργασίας Αμερικής-Ελλάδας για την ανέλκυση ενός πλοίου που εμπόδιζε την είσοδο σε λιμάνι στρατηγικής σημασίας από τον βυθό, συμβολίζοντας την ανάγκη για περαιτέρω συνεργασία μεταξύ των δυο χωρών, προς όφελος και των δύο πλευρών.

Ανάλυση του λόγου του ομιλητή

Η ομιλία μπορεί να χωριστεί νοηματικά σε τρείς βασικούς τομείς, παρελθόν, παρόν και μέλλον. Ο Μάικ Πομπέο αναφέρεται συχνά στο παρελθόν, από τη μία της Ελλάδας ως το λίκνο του πολιτισμού και της δημοκρατίας, και από την άλλη της Αμερικής, κάνοντας λόγο για παλιές κακές οικονομικές αποφάσεις και την ανάγκη και των δύο χωρών για ανανέωση. Αφήνει να εννοηθεί ότι αυτές οι δυσκολίες παρουσιάστηκαν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης κυβέρνησης, και πως τα λάθη του παρελθόντος πρέπει να αποφευχθούν. Έπειτα αναφέρεται στο παρόν. Μιλά για τις σωστές αποφάσεις της Ελλάδας στην ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων αλλά και στην συμμετοχή σε αποφάσεις της Αμερικανικής και της Ευρωπαϊκής πλευράς. Δεν παραλείπει όμως να σχολιάσει και τους άμεσους οικονομικούς και ιδεολογικούς ανταγωνιστές της Αμερικής, Ρωσία, Κίνα και Ιράν, και να κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου, προτείνοντας προσοχή στις οποιεσδήποτε συναλλαγές της Ελλάδας με την Κίνα, παρουσιάζοντάς τες επισφαλείς για την οικονομία άλλων κρατών. Παραθέτει επίσης παραδείγματα νέων επιχειρηματιών, με νέες ιδέες, καθώς και μια ιστορία συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών, εντείνοντας το μήνυμα φιλίας μεταξύ Ελλάδας και ΗΠΑ. Τέλος εστιάζει στο μέλλον, στον δρόμο μπροστά. Έναν δρόμο που βέβαια φαίνεται επιτυχής εφόσον προυποθέτει την συνεργασία των δύο χωρών και την οικονομική τους ανανέωση, μέσω σωστών αποφάσεων.

Τα κείμενα που παράγονται από θεσμούς, υπηρεσίες και δημόσια πρόσωπα αποτελούν τη σημαντικότερη πηγή από την οποία διαμορφώνουμε την αντίληψή μας για την κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα (van Dijk: 2001). Ο λόγος μπορεί να διαμορφώσει την κοινωνική πραγματικότητα και τελικά να γίνει μέσο επιβολής ελέγχου, στην ουσία χωρίς αυτό να γίνει εμφανές στο ακροατήριο, εφόσον παρουσιάζει ως αυτονόητα τα κυρίαρχα νοήματα που οικοδομούνται κατά την διάρκειά του. Η αντιμετώπιση του λόγου ως υλικής έκφρασης της ιδεολογίας αναδεικνύει τον συναινετικό τρόπο με τον οποίο ασκείται η εξουσία στις σύγχρονες κοινωνίες (Fairclough 1989).

Πράγματι ο λόγος του Μάικ Πομπέο περιέχει πολλά σημεία στα οποία γίνονται αναφορές ή δηλώσεις που θεωρούνται αυτονόητες από τον ομιλητή. Ειδικά στις αναφορές του στους οικονομικούς και ιδεολογικούς αντιπάλους της χώρας του, προωθεί ανεπιφυλακτά την ατζέντα των ΗΠΑ στην Ελλάδα, συνδέοντας έμμεσα την συνεργασία με τα συμφέροντά των ΗΠΑ με την επιτυχία και ανανέωση της Ελλάδας. Επίσης κάνει χρήση ορισμένων λέξεων-κλειδιά, χρησιμοποιώντας όρους όπως “renewal” και “gamechanger”, ξεκαθαρίζοντας έτσι τις βασικές θεματικές της ομιλίας, και το βασικό μήνυμα που θέλει να περάσει στους ακροατές του, αλλά και στους κυβερνητικούς παράγοντες της χώρας. Σημαντικές είναι και οι αναφορές του στο παρελθόν της αμερικής, όπου παρουσιάζεται μια αρνητική οικονομική κατάσταση η οποία έχει πλέον αντιμετωπιστεί, χωρίς αναφορές σε οποιαδήποτε χρονική περίοδο (“We **once** layered on red tape [...] **now** we are slashing it. We **once** deterred investment [...] And **now** we’re attracting it. We **[once]** stifled entrepreneurship […] And **now** we are encouraging these risk taking entrepreneurs. ”).

Παρατηρούνται επίσης μικρές παύσεις, οι οποίες ακολουθούνται από επανάληψη της προηγούμενης λέξης ή φράσης(“This way forward – this way forward…”, “China- China…”, “My aim, the aim of Mr. Trump…”). Αυτές φαίνεται να αποτελούν σημείο έμφασης για τον ομιλητή, καθώς εμφανίζονται σε σημαντικές δηλώσεις του ίδιου σχετικά με την εξωτερική πολιτική της χώρας του ή σχετικά με τους οικονομικούς της αντιπάλους.

Τέλος παρατηρούμε ότι ο Μαίκ Πομπέο προτιμά την χρήση μικρών ιστοριών βασισμένες σε προσωπικές του εμπειρίες και γνωριμίες για να αναπτύξει περισσότερο τα θέματα του λόγου του. Στην περίπτωση της Δάφνης η ιστορία έχει ως σκοπό να τονίσει την ανάγκη της Ελλάδας να εστιάσει στην ανάπτυξη και στήριξη νέων επιχειρήσεων, ειδικά όσον αφορά τον τουρισμό, ενώ οσον αφορά το πλοίο ονόματι «Όλγα» δίνει ένα παράδειγμα συνεργασίας των στρατιωτικών και διοικητικών δυνάμεων των δύο χωρών, με σκοπό την ενίσχυση αυτού ακριβώς του πνεύματος συνεργασίας. Οι ιστορίες αυτές δεν είναι ανούσιες αναφορές χωρίς περιεχόμενο αλλά, στο πλαίσιο ενός πολιτικού λόγου, αποτελούν την βάση για να αδράξει ο ομιλητής το ενδιαφέρον του κοινού και να συνδέσει νοήματα και ιδέες.

# Σχολιασμός διερμηνείας

Πριν προχωρήσουμε στον σχολιασμό της διερμηνείας πρέπει να αναρωτηθούμε τι κάνει εναν διερμηνέα «καλό». Στην Αυστραλία ο Hearn (1981) και οι συνεργάτες του ερεύνησαν τις απαντήσεις 65 διερμηνέων, οι οποίοι εκτίμησαν δύο τοπικές υπηρεσίες διερμηνείας. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως κριτήρια ενός «καλού διερμηνέα», σύμφωνα με άλλους διερμηνείς, αποτελούν η γνώση των δύο γλωσσών καθώς και της κουλτούρας, αντικειμενικότητα, κοινωνική-επικοινωνιακή ικανότητα, αξιοπιστία, ευγένεια, τιμιότητα και ταπεινότητα (Hearn et al. 1981:61).

Εάν εφαρμόσουμε αυτή την προσέγγιση για να δημιουργήσουμε ένα προφίλ για τον διερμηνέα του Μάικ Πομπέο, προκύπτουν κάποια ενδιαφέροντα αποτελέσματα. Καταρχάς παραμένει αντικειμένικός, δίνοντας με ακρίβεια σημαντικές πληροφορίες, με προσοχή σε αριθμούς και τοποθεσίες. Για να κρατήσει το ρυθμό του και να μην χάσει πληροφορίες παραλείπει ορισμένα αποσπάσματα ή βρίσκει γρήγορες λύσεις, παραλείποντας άχρηστες πληροφορίες, ή παραθέτοντας τμήματα περιφραστικά. Αυτή η τεχνική δεν αποτελεί έλλειψη αντικειμενικότητας του διερμηνέα, καθώς το βασικό νόημα παραμένει ίδιο και συνήθως χάνονται μόνο κάποιες επιμέρους πληροφορίες. Βασικό παράδειγμα αποτελεί το σημείο που ο ομιλητής αναφέρεται σε βάθος στις επιλογές και πολιτικές της ελλάδας και στην συνεργασία μεταξύ των στρατιωτικών δυνάμεων των δύο χωρών. Ο διερμηνέας επιλέγει να δώσει έμφαση στο βασικό νόημα που θέλει να περάσει ο ομιλητής, δηλαδή ότι λόγω των καλών επιλογών της ελλάδας αποτελεί έναν σημαντικό παράγοντα σταθερότητας στα βαλκάνια και πολύτιμο έταιρο των ΗΠΑ. Αναφέρεται μόνο περιληπτικά σε παραδείγματα τέτοιων καλών επιλογών, ενώ παραλείπει επιμέρους πληροφορίες όπως οι κοινές ασκήσεις μεταξύ ελλήνων και αμερικάνων στρατιωτών.

Έπειτα πρέπει να δούμε πως ο διερμηνέας αντιμετωπίζει τις πιο τεχνικές πλευρές ενός πολιτικού λόγου, στη συγκεκριμένη περίπτωση την εφαρμογή της θεωρίας των λεκτικών πράξεων, όπως αυτή διατυπώθηκε απο τον Searle, στο πλαίσιο διερμηνείας (Searle, J. 1969). Ο Μ. Πομπέο, όντας ένας έμπειρος υπουργός εξωτερικών, εκτός από τις αναμενόμενες βεβαιωτικές λεκτικές πράξεις, με τις οποίες δηλώνει, ισχυρίζεται και γενικά αναλαμβάνει την ευθύνη για την αλήθεια του περιεχομένου της πρότασης που εκφωνεί, τείνει να χρησιμοποιεί και πολλές διακηρυκτικές αλλά και κατευθυντικές λεκτικές πράξεις. Οι πρώτες θεωρείται πως επιφέρουν μια συγκεκριμένη αλλαγή στην τάξη πραγμάτων στο περιβάλλον ("*Your democracy has held true. You've taken bold steps forward for economic growth. And you're shoring up a relationship with America and other free nations* ..."), ενώ με τις δεύτερες ο ομιλητής προσπαθεί να κατευθύνει τον ακροατή να κάνει ή να μην κάνει κάτι ("*So* ***let's*** *continue our work to stop malign Russian influence [… ]****Let's*** *continue to exert pressure on the Islamic Republic of Iran[...]****Let's*** *take the EU seriously when it calls China a "systemic rival". **Let's** uphold the rule of law and build partnerships with free nations…*"). Ο διερμηνέας κατανοεί την ανάγκη του ομιλητή να επηρεάσει και να κατευθύνει το κοινό, και το αντικατοπτρίζει στη διερμηνεία του («***Να συνεχίσουμε*** *λοιπόν [...],* ***να ασκούμε*** *πίεση [...],* ***ας πάρουμε*** *στα σοβαρά [...]»).*

Τόνος και «χρώμα» φωνής

Η φωνή του διερμηνέα έχει το κατάλληλο τόνο και, με λίγες εξαιρέσεις, παραμένει σταθερή. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι στιγμές όπου ο ομιλητής κάνει μια ερώτηση ή ένα σχόλιο εμφατικά. Εκεί παρατηρούμε αρκετή προσπάθεια από τον διερμηνέα να κάνει λίγο μεγαλύτερη παύση ή και να χρωματίσει τη φωνή του. Υπάρχουν όμως σημεία όπου γίνεται φανερό το στρες του διερμηνέα. Χαρακτηρίζονται από σπάσιμο της φωνής, ειδικά στην έναρξη της ομιλίας, και καθόλη την διάρκεια της ομιλίας, όταν μένει πολύ πίσω ο διερμηνέας ή κολλάει. Τέτοια σημεία κατα κύριο λόγο αντιμετωπίζονται εγκαίρως, παραθέτοντας περιφραστικά το νόημα του συγκεκριμένου αποσπάσματος της ομιλίας, ή, στις πιο δύσκολες περιπτώσεις, με συνέχεια της διερμηνείας χωρίς κλείσιμο της πρότασης. Επίσης υπάρχει η τάση ο διερμηνέας να κλείνει τις προτάσεις του πολύ «κοφτά», χωρίς παύση που να υποδηλώνει τελεία και την αρχή μιας νέας πρότασης.

Επίπεδο Ύφους

Στο μεγαλύτερο μέρος της διερμηνείας το ύφους του διερμηνέα δεν αντιστοιχεί σε αυτό του ομιλητή. Δεν χρησιμοποιεί αρκετά υψηλό επίπεδο λόγου (high register), με εκφράσεις που αντιστοιχούν σε πολιτικό λόγο και στο κύρος ενός υπουργού εξωτερικών, όπως ο Μ. Πομπέο. Γίνεται χρήση πολυτυπίας της καθομιλουμένης, όπως «ήμουνα», «ξεκινάνε», «υπάρχουνε», που δεν αντικατοπτρίζουν το επίπεδο λόγου του ομιλητή. Επίσης παρατίθενται αγγλικοί όροι (“game changer”, “consortium”), οι οποίοι μπορούν να θεωρηθούν μια δικαιολογημένη απόφαση του διερμηνέα σε περίπτωση κωλύματος, αλλά διαθέτουν ελληνικές εναλλακτικές. Τέλος, σε ορισμένα αποσπάσματα, απουσιάζει η ολοκληρωμένη στίξη, με πιο συνηθισμένη την απουσία παύσης στο τέλος μιας περιόδου λόγου.

Γλωσσάρι- Αντιμετώπιση προβλημάτων Διερμηνείας

Κατά την διάρκεια μιας ομιλίας προκύπτουν ορισμένα αποσπάσματα τα οποία δεν είναι εύκολο να διερμηνευτούν, ή ορισμένες φορές είναι ακόμα και αδύνατον. Πολλές φορές είναι ιδιωματισμοί, μεταφορές, ανέκδοτα, ιδιωτισμοί, γλωσσικά ολισθήματα και πολλές άλλες γλωσσικές ιδιαιτερότητες, που προκύπτουν από την διαφορετική κουλτούρα, εκπαίδευση, ηλικία, χώρα ή και περιοχή του εκάστοτε ομιλητή. Αποτελούν σημαντικά ζητήματα για ένα διερμηνέα, καθώς η αδυναμία εκφοράς τους στην γλώσσα στόχο μπορεί να δημιουργήσει καθυστερήσεις, απώλεια νοήματος ή στην χειρότερη περίπτωση, αλλοίωση αυτού. Παρακάτω θα αναλυθούν ανάλογα ζητήματα που προκύπτουν στην ομιλία του Μ. Πομπέο, καθώς και η αντιμετώπιση αυτών από τον διερμηνέα.

*“I feel as if I’m truly among friends. Just like when I’m with Greek American*s *back in Kansas,* ***who always keep me straight****”.*

Ο ομιλητής αρχίζει με μια συναισθηματική αναπόληση των ελληνοαμερικανών στο Κάνσας, παραθέτοντας έναν ιδιωτισμό (“*who always keep me straight”)*. Ο διερμηνέας επιλέγει να εκφέρει τον ιδιωτισμό στα ελληνικά ως «που πάντα είναι δίπλα μου», αντιστοιχώντας το στο νόημα που θέλει να περάσει ο Μ. Πομπέο σχετικά με την εγκαρδιότητα των ελλήνων και αλληλεγγύη μεταξύ των δύο χωρών. Παρόλο που λείπει η απόδοση του συναισθηματισμού του ομιλητή, το νόημα παραμένει αναλλοίωτο.

*"I tell that story because for me, unleashing the entrepreneurial spirit across this nation is* ***a game-changer****. It's a* ***game-changer*** *for Greece, it's a* ***game-changer*** *for the region, it's a* ***game-changer*** *for America."*

Ο όρος "game-changer" είναι πολύ σημαντικός για τον λόγο του Μ. Πομπέο, κάτι που γίνεται φανερό από την παράθεση του όρου επανειλημμένως, για να εντάξει την ελλάδα, την ευρύτερη περιοχή και την ίδια την αμερική, ως αποδέκτες της αλλαγής και ανανέωσης στο πλαίσιο του πνεύματος επιχειρηματικότητας. Επίσης σημειώνεται αλλαγή στον τόνο της φωνής του, μιλώντας πιο αργά, καθώς και με έμφαση σε κάθε επανάληψη. Στην αρχή ο διερμηνέας αναφέρει τον όρο απαράλλακτο στα αγγλικά. Καθώς όμως αποτελεί σημείο κλειδί για το νόημα που θέλει να περάσει ο ομιλητής, επιλέγει να τον επαναλάβει περιφραστικά, κάνοντας παύση και επιμέρους αναφορά, προκειμένου να αναδείξει τον τρόπο έκφρασης του ομιλητή («*... η επιχειρηματικότητα είναι ένα game changer,* ***αλλάζει τα δεδομένα για*** *την ελλαδα,* ***για*** *την περιοχή,* ***για*** *τις ΗΠΑ*.»).

*"This story is about* ***Olga****. Olga, for those of you who don't know,* ***is a dredging barge****. She sunk to the bottom of the harbor nine years ago – all 150 feet and 800 tons of her. That's a problem. The hulking mass of metal, and* ***the debris that collected on top of it, blocked the access to a cargo pier that was critical to NATO operations."***

Ο ομιλητής αναφέρεται πολλές φορές σε πρόσωπα, περιοχές ή εταιρείες, συχνά αδυνατώντας να προφέρει σωστά το ελληνικό όνομά τους ή απλά μιλώντας πολύ γρήγορα. Αυτό μπορεί να οδηγήσει επίσης σε νοηματικά λάθη. Σημαντικό παράδειγμα αποτελεί η αναφορά στο πλοίο ονόματι 'Ολγα', όπου ο τρόπος προφοράς του ονόματος σε συνδυασμό με τον ρυθμό του ομιλητή έκανε τον διερμηνέα να το παραθέσει ως «Όγκα». Επίσης το έργο του διερμηνέα δυσκολεύει η καθυστέρηση στην συνειδητοποίηση ότι πρόκειται για ένα πλοίο, ενώ η παρερμήνευση του λόγου για την ανέλκυση του πλοίου («*Τα μέταλλα και όλα αυτά που υπάρχουν εκεί ήταν πάρα πολύ σημαντικά για τις επιχειρήσεις του ΝΑΤΟ*») οδήγησε σε αλλοίωση του νοήματος. Άλλα παραδείγματα αποτελούν η λάθος εκφορά του επωνύμου της Δάφνης Τσεβρένης («Κοστρέλια») και της εταιρίας Deloitte («Ελόι»).

*"Good luck, God bless you, and* ***may God bless Greece and the United States of America****."*

Η φράση αυτή αποτελεί ένα πολύ συνηθισμένο κλείσιμο αμερικάνων πολιτικών σε λόγους τους. Σε οποιαδήποτε γλώσσα και αν διεμηνεύεται ένας αμερικανός πολιτικός, ο αντίστοιχος διερμηνέας θα πρέπει να είναι προετοιμασμένος να παραθέσει σωστά στην γλώσσα στόχο αυτή την εμβληματική ευχή («***Ευλογημένη η ελλάδα, ευλογημένη η αμερική*** *και όλοι μαζι θα συνεχίσουμε να συνεργαζόμαστε, σας ευχαριστώ πολυ*»).

# Συμπερασματικά σχόλια

Η διερμηνεία πολιτικού λόγου, λόγω της πολυπλοκότητάς της, αποτελεί μια πολύ καλή μορφή εξάσκησης και βελτίωσης των δεξιοτήτων του εκάστοτε διερμηνέα. Οι πολιτιστικές διαφορές, οι αναφορές σε ιστορικά γεγονότα, είτε παλαιά είτε σύγχρονα, η προώθηση πολιτικής ημερήσιας διάταξης κάθε κράτους, καθώς και οι γενικές γνώσεις σχετικά με ένα ευρύ φάσμα θεμάτων επικαιρότητας που χρειάζονται για την αποτελεσματική διερμηνεία ξεκαθαρίζουν τον πολιτικό λόγο ως σημαντικό παράγοντα για την εξέλιξη ενός ικανού διερμηνέα. Επιπλέον χρειάζεται προσοχή όσον αφορά το ύφος, έτσι ώστε να αντιστοιχεί σε αυτό του ομιλητή, και απόλυτη προσοχή έτσι ώστε να αποφευχθούν λάθη σε ονόματα, αριθμούς ή δηλώσεις με ιδιαίτερη συναισθηματική φόρτιση.

# Παράρτημα

Παρακάτω παρατίθενται απομαγνητοφωνήσεις τόσο για την ίδια την ομιλία όσο και για την διερμηνεία της.

Απομαγνητοφώνηση ομιλητή

I feel as if I'm truly among friends. Just like when I'm with Greek Americans back in Kansas, who always keep me straight. I'd like to welcome foreign minister Dendias for being here as well, and many other senior officials. We had a great meeting today. I also want to thank Stavros Niarchos Foundation for this absolutely stunningly gorgeous facility that you let us be in today. I think it is completely appropriate that we are here in this very special space that is so beautiful, so gorgeous, like the relationship between our two countries. It is a – it's a privilege for me to visit the cradle of democracy. As many of you might know, I first ran for Congress now a decade ago as a conservative, constitutionally-faithful Republican, a small-government, pro-economic-growth Republican. The whole idea was to return America to our roots and put power back in the hands of ordinary people. And of course we trace that idea to this very place, back to Greece. Where would we be without you? A decade ago, I would have been delivering a very different set of remarks here today. The outlook for both of our countries was frankly pretty bleak. Our economies were struggling. Our defenses were weakening. Our futures looked a lot more dim than they do today. But no more. Today I'm pleased here to talk about renewal- American renewal, and Greek renewal. And what we can do together to show the way forward. Earlier this year I had the chance to be in the Netherlands. I co-hosted a Global Entrepreneurial Summit. One of the individuals who came was a woman named Daphne Tsevreni, a Greek co-founder of an app named Clio Muse that offers customized tours. Today she's adding new subscribers, building her business, and helping people see the world. And I'm glad that she's here with us today. Daphne thanks for being here. (Applause). I tell that story because for me, unleashing the entrepreneurial spirit across this nation is a game-changer. It's a game-changer for Greece, it's a game-changer for the region, it's a game-changer for America. Over the last few years, we've seen both of our nations recognize that we have to put faith in risk taking and not redistribution. And we didn't come to that conclusion because we were forced to do so. Our voters simply saw what did and did not work. We've done this too. We once layered on red tape, which made it impossible to achieve business growth. We – now we are slashing it. We once deterred investment, which made it hard for `companies to get the capital that they needed. And now we're attracting it. We once stifled entrepreneurship, which kept good people with good ideas, people like Daphne, stuck in unproductive jobs. And now we are encouraging these risk taking entrepreneurs. And we know – we know that this formula works because it's succeeded everywhere it's been tried: the Reagan and Thatcher revolutions; India in the 1919's; The Trump expansion today, and we think in Brazil in the days and weeks and months ahead. So the question is this: How do we sustain this virtuous cycle of investment and expansion and hiring for ordinary people who want a job to take care of their families? That is, how do we keep showing the way forward together? It's what my team, Ambassador Pyatt and his team here on the ground, are doing in Athens as we discuss this daily with our counterparts. And I – it's what I discussed with Greece's leaders earlier today. It begins with a fundamental faith that cultivating and growing our private sector ties works between our two countries. Risking private capital is the ultimate sign of confidence in an economy, and America is prepared to that by investing here today. We've seen it already, companies that are truly betting on Greece. Pfizer and Cisco have recently announced new investments. Tesla and Deloitte are already here. ExxonMobil has now joined a consortium to search for new energy sources near Crete. And earlier this week, the prime minister inaugurated a new 300 million

Euro gas-fired power plant featuring GE technology. This way forward – this way forward is sustained by a stable and predictable rule of law, and basic property rights, and a commitment to honoring them always. And it is solidified on a personal level. There are more than 1.4 million Americans of Greek descent. And American tourists of all backgrounds are flocking to the ancient stones of the Acropolis in greater numbers than ever before, and I am confident they'll do so more and more and more. It's exciting that our renewal has arrived at this important moment. And as President Trump said at the United Nations General Assembly just last week, "our time is one of great contests, high stakes, and clear choices". And that's just as true for the Eastern Mediterranean as it is for the rest of the world. Take the Balkans, which remain an area of strategic competition. Take Russia, which undermines the sovereignty of your neighbors, it tries to stifle religious freedom for many Orthodox believers. Take the Islamic Republic of Iran, whose terrorist proxies have destabilize the Middle East, turned Lebanon into a client state, and helped create a refugee crisis that continues to impact Greece to this day. Take China – China, which is using economic means to coerce countries into lopsided deals that benefit Beijing and leave its clients mired in debt. Take, too, the fierce competition for energy resources – which could create serious economic and strategic instability in this region. What's great about each of these is that we are seeing Greece take on these challenges, showing the way forward. You've secured the Prespa agreement. It's a step towards stability in the Balkans. You've upheld sanctions on Russia for its invasion of Crimea and eastern Ukraine. You've refused an Iranian ship filled with oil, oil for the Assad dock in Greek harbors. And you're taking a hard look at the risks of allowing China to build sensitive 5G networks. Instead you've made good decisions. You've grown ties with Israel to secure energy supplies. And you are also beginning to see the world just as we do. It's why I wanted to be here, it's why I've come to Greece – to expand a partnership that's already at the best level that I think it has ever been. I was very proud, last year, to have the opportunity – I was fairly new as Secretary of State – to host the first U.S.-Greek Strategic Dialogue. Starting on Monday, our holds will – our teams will hold the second such meeting. And much has come from these. You've given us greater access to your military bases, and we've made new investments in them to our mutual benefit and to the communities surrounding them. Our troops are training together more frequently, and yours even hosted ours for a Thanksgiving at a base. Our law enforcement and border security cooperation has helped to manage the flows of migrants and refugees arriving here in Greece. And just this last March, I had the opportunity to meet in Jerusalem with your former prime minister, and the prime ministers of Israel and Cyprus, to talk about energy. And we are eager to set down clear rules and a strong line of cooperation between our two countries. My aim - the aim of President Trump, the aim of our State Department – is to help Greece reap its own windfall in energy just in the same way that America has. We know this too. We know that doing this together is producing a strong and prosperous Greece. It's good for you, it's good for us. And more broadly, it's good for Europe as well. I look around and I don't see strong and stable governments in many places on this continent. Growth is stalling in parts of Europe, places that were the traditional engines of prosperity. Greece can show the way forward. The Greek democracy has proved incredibly resilient; now the Greek economy can show the same ability to bounce back strong. Look, it's a bit selfish; America needs to keep Greece successful and to help secure the Eastern Mediterranean. So let's continue our work to stop malign Russian influence, both within Greece, and within your neighbors borders. Let's continue to exert pressure on the Islamic Republic of Iran, the world's largest state sponsor of terror, until that regime becomes a normal nation. Let's take the EU seriously when it calls China a "systemic rival". Let's uphold the rule of law and build partnerships with free nations, so that we can extract energy resources in a peaceful and coordinated way. I'll close, and then I'll have a chance to answer some questions, with a

short story. This story is about Olga. Olga, for those of you who don't know, is a dredging barge. She sunk to the bottom of the harbor nine years ago – all 150 feet and 800 tons of her. That's a problem. The hulking mass of metal, and the debris that collected on top of it, blocked the access to a cargo pier that was critical to NATO operations. It limited the port's capacity for commercial growth. But the United States came to help. We put up more than $2 million to lift and remove Olga from her watery grave. The U.S. military, the Greek military, contractors, a local dive team began working in August. They've been cutting Olga into 30-ton sections and raising her from the bottom. The good news: the project is on track. It'll be completed at the end of this month, right on schedule. And now, now our militaries together will be able to make use of this port and its strategic capabilities. New commercial doors will open soon as well. And so whether it's Olga's story, or Daphne's, the future looks very bright for Greece. Your democracy has held true. You've taken bold steps forward for economic growth. And you're shoring up a relationship with America and other free nations that value democracy in the same way that you do. You should know America's eager to keep showing the way right alongside you. Good luck, God bless you, and may God bless Greece and the United States of America.

Απομαγνητοφώνηση Διερμηνείας

Νιώθω ότι είμαι ανάμεσα σε φίλους, πραγματικά, οπώς όταν είμαι με τους ελληνοαμερικανούς στο Κάνσας, που πάντα είναι δίπλα μου. Θέλω να συγχαρώ και τον κύριο Δένδια που βρίσκεται εδώ και άλλους υπουργούς που βρίσκονται εδώ, θέλω να ευχαριστήσω τον Σταύρο Νιάρχο και το ίδρυμά του για αυτό το εκπληκτικό κτήριο που μας φιλοξενεί σήμερα. Νομίζω ότι είναι πολύ κατάλληλο που βρισκόμαστε εδώ σε αυτό τον τόσο ιδιαίτερο χώρο, που είναι τόσο ιδιαίτερος και θερμός όπως οι σχέσεις των χωρών της Ελλάδας και των ΗΠΑ. Εδώ λοιπόν στο λίκνο του πολιτισμού, την πρώτη φορα που ήμουνα, που μπήκα στο κονγκρέσο πριν δέκα χρόνια, και ως οπαδός του ρεπουμπλικανισμού, η όλη ιδέα ήταν να επιστρέψει η Αμερική στις ρίζες της και να ξαναπάρουμε την τύχη στα χέρια των κοινών ανθρώπων. Και όλα αυτά παραπέμπουν στην ελλάδα, που θα ήμασταν χωρίς εσάς; Πριν από δέκα χρόνια θα είχα πολύ διαφορετικά σχόλια από αυτά που έχω σήμερα. Οι χώρες μας είχανε πολύ... δεν ήταν εύρωστες οι συνθήκες, υπήρχανε πολλά προβλήματα, αλλά σήμερα είμαι πολύ χαρούμενος που μιλάμε για την επανασύνδεση και αναβίωση των σχέσεων και τι μπορούμε να κάνουμε από κοινού για το μέλλον. Πριν από δω ήμουν σε ένα συνέδριο στην ολλανδία, σε μια μεγάλη σύνοδο κορυφής για την επιχειρηματικότητα. Υπήρχε εκεί μια κυρία ονόματι Δάφνη Κοστρέλια η οποία είχε μια εταιρία τουρισμού και σήμερα πηγαίνει πάρα πολλούς ανθρώπους να δουν τον κόσμο. Και σημερα βρίσκεται εδώ μαζί μας η Δάφνη και θέλω να την ευχαριστήσω πολυ από αυτο εδώ το βήμα που βρίσκεται εδώ. Λέω αυτή την ιστορία για μένα.... η επιχειρηματικότητα είναι ένα game changer, αλλάζει τα δεδομένα για την ελλαδα, για την περιοχή, για τις ΗΠΑ. Εδώ εχουμε λοιπόν πιστέψει όλα αυτά τα χρόνια και φτανουμε σε αυτό το συμπέρασμα ότι έπρεπε να ακολουθήσουμε αυτό το δρόμο. Είδαμε ότι τα προηγούμενα χρόνια ό,τι κάναμε δεν λειτουργούσε, υπήρχε πάρα πολύ μεγάλη διαφθορά, υπήρχε πάρα πολύ μεγάλη γραφειοκρατεία, τώρα αυτή μετριάζεται. Υπάρχουνε συνθήκες για να υπάρξουν επενδυτές γιατί τους προσελκύουμε. Επιχειρηματικότητα σημαίνει καλοί άνθρωποι με καλές ιδέες όπως η Δάφνη, που ξεκινάνε τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες. Και εμείς ενθαρρύνουμε αυτό το επιχειρείν. Όλα αυτά έγιναν από τον Reagan και την Thatcher, από την Ινδία το ΄90 και την βραζιλία. Γνωρίζουμε λοιπόν τι συμβαίνει στον κόσμο. Και πρέπει να ξέρουμε πως μπορούμε να διατηρήσουμε και να διευρύνουμε το επιχειρείν μας και να δημιουργήσουμε νέες θέσεις εργασίας για τους ανθρώπους που θέλουν αυτές τις θέσεις εργασίας για να φροντίσουν τις οικογένειές τους. Αυτός είναι ο δρόμος ο κοινός μας. Ο κύριος Jeffrey Pyat εδώ με την ομάδα του βρίσκεται κάθε μέρα σε συζητήσεις με τους ομολόγους του και εγώ αυτό που συζήτησα με τις ελληνικές αρχές σήμερα ξεκινά με μια βαθιά πίστη ότι οι σχέσεις μεταξύ των δυο χωρών λειτουργούνε σε οικονομικό επίπεδο και μερικοί είναι έτοιμοι να επενδύσουν εδώ. Υπάρχουν ήδη εταιρίες που έχουν ήδη εγκαθιδρυθεί στην Ελλάδα, η Tesla, η Delloit βρίσκονται εδώ ήδη, η Exxon Mobil έχει αυτή τη στιγμή ένα consortium για τους υδρογονάνθρακες και 300 εκατομμύρια ευρώ έχουν επενδυθεί όπως είπε ο πρωθυπουργός για το υγροποιημένο φυσικό αέριο. Και αυτή η δέσμευση για το επιχειρείν και την προαγωγή του αποτελεί για μας εκ των ων ουκ ανευ προϋπόθεση. Υπάρχουνε πολλοί ελληνοαμερικάνοι στην αμερική και αυτή τη στιγμή βλέπουμε χιλιάδες αμερικανούς να έρχονται στην ακρόπολη και είμαι σίγουρος ότι θα αυξηθούνε έτι περαιτέρω στο μέλλον. Είναι πάρα πολύ συναρπαστική αυτή η καταπληκτική στιγμή, αυτό το σημείο καμπής που ζούμε και ο κύριος Τράμπ είπε την προηγούμενη εβδομάδα ότι ο κόσμος βρίσκεται σε ένα σημείο καμπής και αυτό είναι αλήθεια τόσο για την ανατολική μεσόγειο όσο και για τον υπόλοιπο κόσμο. Ας πάρουμε το παράδειγμα των βαλκανίων, που αποτελεί μια περιοχή στρατηγικού ανταγωνισμού, δείτε την Ρωσία που προσπαθεί να φοβίσει τους γειτονές της, δείτε την ισλαμική δημοκρατία του Ιραν που ο άξονας του κακού που εκπροσωπεί προσπαθεί να τρομοκρατήσει την μέση ανατολή, και δείτε και το προσφυγικό που πλήττει την ελλάδα, δείτε την Κίνα η οποία προσπαθεί μέσα από τρομοκράτηση των γειτόνων της να πετύχει οικονομικά

οφέλη, δείτε τις πηγές και οδούς ενέργειας που μπορούνε να οδηγήσουν σε αστάθεια στην περιοχή. Αυτό που είναι πολύ σημαντικό είναι ότι εμείς εδώ στην ελλάδα αναλαμβάνουμε τις υποχρεώσεις μας και ακολουθούμε αυτό που πρέπει να κάνουμε, τον δρόμο που πρέπει να κάνουμε για να σταθεροποιήσουμε τα βαλκάνια. Θυμηθείτε την παρέμβαση της Ρωσίας και την προσσάρτηση της Κριμαίας στην ουκράνια, και δείτε τι γίνεται με τα δίκτυα του 5g που αποτελούνε ευαίσθητα δεδομένα. Πρέπει λοιπόν να κάνουμε τα πάντα για να διασφαλίσουμε ότι θα υπάρχει μια μεγάλη συνεργασία η οποία αυτή τη στιγμή βρίσκεται στο ανώτερο επίπεδο που δεν υπήρξε ποτέ. Σας ευχαριστώ που μου δώσατε αυτή την ευκαιρία και που μου δώσατε την ευκαιρία ουσιαστικά να προωθήσω την πρώτη συνεργασία και τον πρώτο στρατηγικό διάλογο μεταξύ Ηνωμένων Πολιτειών και ελλάδος. Και βλέπουμε ότι όλα αυτά συμβαίνουνε σήμερα περισσότερο παρά ποτέ. Βλέπουμε την συνεργασία μας στην διαχείρηση των μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών, την διαχείρηση των συνόρων. Είχα επίσης την ευκαιρία να συναντηθώ στην Ιερουσαλήμ με τον πρώην πρώθυπουργό του ισραήλ και τον πρόεδρο της Κύπρου για να μιλήσουμε για την ενέργεια και έχουμε θέσει ένα πλαίσιο πολύ στενής συνεργασίας μεταξύ αυτών των χωρών. Εγώ στο όνομα της κυβέρνησής μας και του κύριου Ντόναλντ Τράμπ θεωρούμε την ελλάδα μας έναν πάρα πολύ μεγάλο έταιρο στην ενέργεια. Γνωρίζουμε ότι αυτό που κάνουμε μαζί παράγει μια πολύ ισχυρή και ευημερούσα ελλάδα. Αυτό είναι καλό για εσάς, είναι καλό για εμάς και γενικότερα είναι καλό για όλη την ευρώπη. Κοιτάζω γύρω μου και δεν βλέπω πολλές ισχυρές και σταθερές κυβερνήσεις σε πολλά μέρη αυτής της περιοχής. Βλέπουμε σε πολλά μέρη της ευρώπης που παλιά ήταν παραδοσιακά μέρη ευημερίας. Η ελλάδα μπορεί να τους δείξει τον δρόμο. Η ελληνική δημοκρατία δείχνει μεγάλη ενίσχυση και είναι ένας πολυ σταθερός πόλος. Οι αμερικανοί λοιπόν χρειάζεται να κρατήσουν την ελλάδα πετυχημένη και να κρατήσουν την ισσοροπία στην ανατολική μεσόγειο. Να συνεχίσουμε λοιπόν τη δουλειά μας εδώ στην ελλάδα και στα σύνορα, να ασκούμε πίεση στο ισλαμικό χαλιφάτο, ας πάρουμε στα σοβαρά αυτό που λένε οι Ηνωμένες πολιτείες ότι η Κίνα αποτελεί έναν πολύ επιθετικό παίχτη. Εμείς θέλουμε έναν ειρηνικό και συντονισμένο τρόπο να λειτουργεί ο κόσμος. Υπάρχει μια ιστορια, για την Ογκα. Όσοι δεν την γνωρίζουν, είναι ένα πλοίο που πριν από εννιά χρόνια βρέθηκε στον πάτο του βυθού. Είναι ένα πρόβλημα. Τα μέταλλα και όλα αυτά που υπάρχουν εκεί ήταν πάρα πολύ σημαντικά για τις επιχειρήσεις του ΝΑΤΟ. Οι Ηνωμένες πολιτείες λοιπόν ήρθανε και δώσανε δύο εκατομμύρια ευρώ για να βγει από τον υγρό τάφο αυτό το πλοίο. Οι ελληνικές αρχές, οι αμερικανικές αρχές, οι παραχωρησηριούχοι συνεργάστηκαν για πολύ καιρό και τα καλά νέα είναι ότι έχει δρομολογηθεί όλη αυτή η διαδικασία και στο τέλος του μήνα θα έχουμε ολοκληρώσει την ρυμούλκηση. Και τώρα αυτή τη στιγμή θα μπορέσουμε να χρησιμοποιήσουμε αυτό το λιμάνι και τις στρατηγικές του εγκαταστάσεις. Θα ανοίξουν νεοι εμπορικοί δρόμοι πολύ σύντομα. Ωστόσο, είτε μιλάμε για την ιστορία της Δάφνης είτε μιλάμε για αυτό που έγινε τον Αύγουστο, βλέπουμε ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό αυτό που συμβαίνει, βλέπουμε ότι έχετε μπεί σε έναν πολύ σωστό δρόμο και συνεχίζετε να σφυριλατείτε τις σχέσεις σας με την αμερική και με άλλες δημοκρατικές χώρες. Και να γνωρίζετε ότι η αμερική θα συνεχίσει να σας πλαισιώνει σε αυτό το δρόμο και δεν θα σας εγκαταλείψει ποτέ. Σας ευχαριστώ. Ευλογημένη η ελλάδα, ευλογημένη η αμερική και όλοι μαζι θα συνεχίσουμε να συνεργαζόμαστε, σας ευχαριστώ πολυ.

# Βιβλιογραφικές αναφορές


Fairclough, Norman. (1989). *Language and Power*. London: Longman.

Hearn, J., Chesher, T. & Holmes, S. (1981). *An Evaluation of Interpreter Programmes in Relation to the Needs of a Polyethnic Society and the Implications for Education [Project notes, questionnaire, and summarized responses], Ms.*

Searle, J. (1969). *Speech Acts*. Cambridge: Cambridge University Press.

Van Dijk, Teun A. (2001). *Methods of critical discourse analysis. Great Britain: SAGE Publications.*

Youtube. (2019). *Η ομιλία Μ. Πομπέο από το Ιδρυμα Σταύρος Νιάρχος.* Αναρτήθηκε από: https://www.youtube.com/watch?v=C4sOKvX_8eU

Youtube. (2019). *Secretary Pompeo remarks on "U.S. and Greece: Showing the way Forward".* Αναρτήθηκε από: https://www.youtube.com/watch?v=1L0X2RsV6LM